

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Posamezne številke 10 v. — Po pošti se list ne pošilja.

Našim vojakom v zahvalo!

V dneh, ko je razpadala nenaravna stavba Avstro-Ogrske, ko so se jele v avstrijskem despotizmu uklenjene moči razkrajati, ko se se dvigali sveobodni narodi in združevali vse, kar je iste krvi, jezika in misli, je nastala na naši severni meji nevarnost, da se nam nemško nasilje v svojem obupu, da mineva doba njegove stoletne nadvlade nad slovenskim narodom, v odločilnem trenutku z oboroženo silo oklene slovenskih krajev ter na ta način ustvari mnenje, da je nemška posest tudi v etnografičnih razmerah utemeljena lastnina. V tej nevarnosti je naš narod našel v svojih vojaki svoje vredne sinove. Naš vojak, ki ga je štiriletna vojna za tuje gospodstvo izmučila, ni omahoval, ko je stal pred nalogo, da sme po stoletjih zopet braniti svojo državo, temveč je trdno stisnil puško v pest ter odšel na mejo, da ubrani našo zemljo pohlepnega tujca. Rešil je Slov. Štajer od Ptuja do Špilja z važno našo štajersko metropole Mariborom, zasedel nam je našo mejo ob ljutomerski progi, zagotovil prevažno dravsko prometno žilo in rešil širok pas našega slovenskega Korotana, ki sega danes že tja do celovških vrat. Izpolnjevali so vsi svojo dolžnost, častnik in moštvo, vsem gre narodova in moja zahvala. Vi vsi, ki niste zbežali domov na gorak zapeček in se niste poskrili, da vas ne vidi domovina, ki išče v sili svoje sinove, vi ki ste jo slišali in ki res vršite svojo dolžnost, bodite ponosni, da ste ubranili to našo domovino nevarnosti in da vas bodo prve strani zgodovine naše osvoboditve omenjale kot moče, ki se umevali novi in odločilni čas.

Ako posebej omenjam posameznike med vami, storim to le glede onih, ki si jih je srečna usoda izvolila, da stopijo na skrajno našo severno mejo ter z oboroženo roko preženejo nemške čete, ki so že grabile našo zemljo. V prvi vrsti gre odlika našim vrlim in hrabrim Srbom pod poveljstvom sataika Milosavljeviča in nadporočnika Jurka, ki vzbujajo s svojo po šestih letih vojne še tako neomajano disciplino občudovanje vsega sveta, posebej še spoštovanje in ljubezen naše mlade vojske. In za njimi vsem mojim četam, ki so stale in stoje še danes ob nemškem sovražniku, in ki pod svojimi poveljniki ter voditelji stotnikom Knezom, Deklevom, nadporočnikom Malgajem, Zeilhoferom, poročnikom Arnejčičem, Košarjem, Pahernikom in Želom krepko drže, kar je naše sveto pravo. Hvala vam vsem, stopajmo dalje po začrtani poti k popolni svobodi Jugoslavije, ki je naše vstajenje in naše pozabljenje neznosnih muk pod zatiranjem strmoglavljenih avstro-ogrskih mogotcev.

V Mariboru, dne 11. grudna 1918.

General Maister.

Ententa pošlje živila za Jugoslavijo.

Narodna vlada je prejela od francoskega admirala v Kotoru brzojavno obvestilo, da namerava za Jugoslavijo oskrbeti in razdeliti mesečno 30.000 ton, t. j. 3000 vagenov živeža, zlasti za Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. Francoski parniki bodo ta živež izkrcavali v Boki, Splitu in na Senjski Reki.

Napetost med Italijani in drugimi zavezniki na Reki.

Na Reki Italijani nadaljujejo s svojimi nasilstvi proti Hrvatom. Odstranjujejo jugoslovanske zastave, trgajo znake itd. Francozi, Američani in Angleži nastopajo povsodi proti Italijanom, vsled česar je prišlo že večkrat do spopadov med Lahi in drugimi zavezniki. Ameriški vojaki so že večkrat zgrabili za orožje, da branijo Hrvate. Posebno surovo se ponašajo proti Jugoslovanom domači laški renegati, ki celo napadaje jugoslovanske dame. Na ulicah že ni več varno govoriti hrvatski ali slovenski. Sicer je to divjanje Italijanov le nam v korist, ker tako zavezniki spoznajo Lahe, kakšni da so.

Pula v ameriških rokah.

Pelicijske službo in poveljništvo v Puli je prevzela ameriška mornarica, ki je najmanj zainteresirana velesila in ni podpisala londonskega dogovora. Na jugoslovanskih vojnih ladjah se vije ameriška zastava.

Razne novice.

Državno pravdnništvo v Mariboru — slovensko. Odstavljeni se bili prejšnji vodja državnega pravdnništva Viktor Verderber in oba državna pravdnika dr. Ferdinand Duchatsch in dr. Maks Reiser. To vest je vzela slovenska javnost z zadoščenjem na znanje. Znane so bile ozke zveze med prejšnjim državnim pravdništvom in uredništvom »Marburger Zeitung«. Za prijatelja Slovencev se je sicer izdajal prvi državni pravdnik Verderber, v resnici pa je bil eden naših najhujših nasprotnikov, seveda največ za kulisami. S posebno vnemo je preganjal takej od začetka vojske slovenske župane posebno v ormoškem, ptujskem in ljutomerskem okraju. O tem bi vedeli mnogo povedati župani Grahar, Irgolič, Šinko, Poštrak, Kosi, Vamberger

in drugi. Oproščeni so bili pred sodiščem sicer vsi, imeli pa so mnogo nepotrebnih skrbi in stroškov. Skrajni čas je bil tudi v interesu pravosodstva, da je namesto malenkostnega birokrata prevzel vodstvo drž. pravdnitstva mož splošne izobrazbe, ki ima smisel za vprašanja časa.

Dva francoska častnika, in sicer komandant major Montegu in poročnik Du Devichi sta včeraj obiskala Maribor. Oglasila sta se pri generalmajorju Maistru ter sta se poučila o položaju obmejnih Slovencev. V Narodnem domu je major zvečer na prijateljskem sestanku povdarjal, da bodo Francozi in njih zavezniki Angleži in Amerikanci stali Jugoslovanom na mirovnem kongresu zvesto ob strani. General Maister se je bratoma Francozoma v iskrenih besedah zahvaljeval za naklonjenost, ki jo kažejo Francozi napram Jugoslovanom. Občinstvo je Francoze viharno pozdravljalo in prepevalo slovansko in francosko himno. Gosta sta izjavila, da še nista bila nikjer tako prisrčno sprejeta.

Mariborski Nemci in nemčurji so v groznih strahih. Širijo namreč vest, da bo v nedeljo dospel sam srbski kralj Peter v Maribor. To vest širijo med lahkoverne občinstvo in pravijo, da je treba priti nad Srbe z vilami in kosami. Opozarjamo vojaško oblast na te hujskače. Da se bo pa nemčurjem pomirila kri, jih zagotovimo, da srbskega kralja ne bo v Maribor. Slavnost se bo vršila samo v proslavo ujedinjenja Jugoslovanov. Za varnost pa je preskrbljeno.

Reditelje bo v nedeljo slavnostni odbor neobhodno potreboval. Prosimo torej še enkrat vse železničarje, ki bodo v nedeljo prosti službe, trgovce in trgovske uslužbence ter vse druge, da se oglasijo za reditelje. Jutri, v petek, dne 13. dec., ob 7. uri zvečer, je v prvi dvorani Narodnega doma organizacijski sestanek rediteljev. Prosimo, pridite! Kdor se ne more v petek udeležiti, pa naj pride v nedeljo ob 9. uri dopoldne v prvo sobo Nar. doma, kjer se zberejo reditelji. Vsak reditelj si naj oskrbi 10 cm široki beli trak na levo roko.

Shranite si vsopred za nedeljsko slavnost! Objavljen še bo v jutrišnji »Straži« in v »Malih Novicah« v soboto.

Red in mir bo treba v nedeljo na vsak način ohraniti, sicer se slavnostni obhod ne bo obnesel tako kot si želimo. Vsled tega je organizacija rediteljev in njih polnoštevilni nastop v nedeljo brezpogojno potreben.

Dekleta v narodni noši se bodo uvrstila v slavnostnem sprevedu za častniškim zborom.

Tudi jugoslovanski železničarji, ki ne bodo opravljali službe in ne bodo med reditelji, bodo korakali v sprevedu in sicer za društvu.

Mariborski Orel je imel ta teden že dva sestanka. Za nedeljsko slavnost je treba še vaj. Zberemo se v nedeljo točno ob 8. uri na dvorišču Narodnega doma. Z zastavo pridejo Orli iz Slivnice in Hoč.

Generala Maistra in Jugoslovane si želijo. Tržaški »Edinosti« poroča neki uradnik, ki se je vrnil iz Dunaja v Trst, da so razmere med Lipnico in Špiljem kakor v srednjem veku. Slišal je večkrat

izjavo Nemcev: »Da bi le že prišel generalmajor Maister in Jugoslovani, bi bil zopet red.«

V Mariboru imamo samo nemške lekarnarje — slovenskega lekarnarja bi bilo v našem mestu nujno potreba. Zakaj bi morali Slovenci kupovati zdravila samo pri zagrizenih narodnih nasprotnikih. Slovenski lekarnarji v Maribor!

Slovenski govorite! Nekateri gospodje, ki so sicer dobri Slovenci, se kar ne morejo ločiti od svoje ljubljene nemščine. Morali bi vendar premisliti, da narodna kokarda in nemška govornica ne gresta vkup. Zato proč z nemško govornico, ki nas samo spominja na našo polpreteklo sužnjost.

Nemških napisov je v Mariboru vedno manj — kar jih ne snamejo po dne, zginejo ponoči. Tako je n. pr. nocoj zginila v Viktringhofovi ulici cela vrsta nemških napisov.

Papirna Platzer v Gospodski ulici je posebno priporočljiva tvrdka. Pred dnevi je namreč prišel v trgovino neki slovenski dijak, ki bi bil rad nekaj kupil. Toda neki uslužbenec je rekel: »Schmeissens den windischen Lausbub auss! . . .« Upamo, da bodo naši ljudje prihranili tvrdki Platzer trud, da bi jih metala ven. Slovenski papirni trgovini v Mariboru sta: Cirilova tiskarna, Koroška ulica in Weixel. Svoji k svojim!

† Ivan Cankar. V Ljubljani je ponoči dne 11. decembra umrl, previden s svetimi zakramenti, slavni slovenski pisatelj in pesnik Ivan Cankar, star 42 let.

Naš sotrudnik g. Andrej Munih, ki je zadnje mesece pridno sodeloval v našem uredništvu, je vstopil v uredništvo nekega ljubljanskega dnevnika.

Penzionist Kahler, bivši nadzornik za krompir v mariborskem okraju, zbira podpise županov v mariborskem okraju. V kakšno svrhu jih pobira, se še bomo poučili.

Odhajajo . . . Odvetnik dr. Gustav Delpin se preseli iz Ormoža v Ljubno, dr. Siegfried Janeschitz iz Slov. Bistrice v Gradec.

Vzdrževalnine. Narodna vlada SHS v Ljubljani je sklenila, da se imajo izplačati tudi podpore, ki so zapadle pred 1. nov., ako župnijski in občinski urad potrdita, da obstoji res potreba za podporo.

Narodni davek. Anton Miklavec, pos., Mozirje, 200 K. Hinko Pogačnik, tovarnar, Ruše, 500 K. Hvala! Te zneske je prejel NS v Ljubljani.

Maribor. Takoj, ko bo mala dvorana v Narodnem domu urejena, otvori Dramatično društvo šolo in pouk o lepem vedenju. Na vsak način bo začetek tekom 10—14 dni. Pristop imajo člani in nečlani. Prijaviti se je treba pri predsedniku prof. Voglarju na okrajnem glavarstvu v Narodnemu svetu ustmeno ali pismeno do prihodnjega torka, t. j. 17. dec. 1918.

Maribor. Mestni gospodarski urad naznanja, da se bodo razdeljevale karte za živila v petek, dne 13. dec.

Ruše. Namesto venca na grob sorodnice Line Oswald je darovala Katka Glaser, trgovka v Mariboru za oslepele jugoslovanske vojake 20 kron. Hvala!